

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, UNIVERSITAT I RECERCA

11776

Resolució del conseller d'Educació, Universitat i Recerca, de 21 de novembre de 2019, per la qual es regula la realització de l'avaluació de diagnòstic del curs 2019-2020 als alumnes de segon curs d'educació secundària obligatòria i el procediment d'aplicació als centres docents no universitaris de les Illes Balears que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria

Fets

Des del curs 2008-2009 fins al 2013-2014, en compliment de la LOE i dels decrets que estableixen els currículums de l'educació bàsica a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, s'han administrat a les Illes Balears avaluacions diagnòstiques als alumnes que cursaven quart curs d'educació primària i de segon curs d'educació secundària obligatòria en centres de titularitat pública i privada.

Amb les modificacions introduïdes per la LOMCE les avaluacions finals d'etapa es traslladen als 6è curs d'educació primària i 4t curs d'educació secundària obligatòria.

El model d'avaluació utilitza proves estandarditzades que tenen com a objecte l'avaluació de competències bàsiques i coincideix amb els models emprats en proves de reconegut prestigi internacional, tant en els mètodes com en els estàndards de referència i els processos d'anàlisi estadística. Aquests processos s'han caracteritzat per la transparència i la informació, tant en la comunicació dels resultats als centres com en la seva difusió, amb garanties de confidencialitat de les dades, la qual cosa no ha permès la confecció de rànquings de centres.

Després d'un període d'anàlisi i de reflexió, el curs 2016-2017 es considerarà necessari implantar un model propi d'avaluació diagnòstica per a les Illes Balears que porti informació en l'avaluació del seu sistema educatiu i que complementi l'obtinguda pels centres a partir dels processos d'avaluació interna. En aquesta proposta l'avaluació es projecta al 6è curs de l'educació primària i al 2n curs de l'educació secundària obligatòria. Aquestes avaluacions de diagnòstic de caràcter censal, que s'aniran alternant en diferents cursos escolars mentre no vigeixi una normativa reguladora, podran coincidir en el temps amb les avaluacions finals d'etapa, amb caràcter mostral, tal com estableixen els articles 1 i 2 del Reial Decret-Llei 5/2016, de 9 de desembre, de mesures urgents per a l'ampliació del calendari d'implantació de la LOMCE.

Fonaments de dret

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat, atorga en l'article 144 a les administracions educatives la possibilitat d'establir avaluacions amb finalitat diagnòstica, al marge de les avaluacions individualitzades de compliment obligat.

També, a l'article 142, s'explicita que les administracions educatives, mitjançant els organismes corresponents que determinin, han d'avaluar el sistema educatiu dins l'àmbit de les seves competències.

Per tot això, a proposta del director general de Planificació, Ordenació i Centres, dict la següent

RESOLUCIÓ

1. Dur a terme, durant el curs escolar 2019-2020, als centres docents no universitaris de les Illes Balears que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria, l'avaluació de diagnòstic de l'alumnat de segon curs d'ESO d'acord amb els termes que estableix aquesta Resolució.
2. Encarregar a l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE) la responsabilitat de dissenyar i planificar l'aplicació de les proves, de coordinar-ne el procés i d'anàlitzar-ne les dades, sense perjudici de les funcions que la normativa autonòmica atribueix a la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres (DGPOC) en aquesta matèria.
3. Ajustar el procés de l'avaluació de diagnòstic del curs 2019-2020 al que s'indica a l'annex d'aquesta Resolució.

4. Encarregar a la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres (DGPOC) la coordinació general de les actuacions de l'IAQSE en els processos d'avaluació diagnòstica del curs 2019-2020 i facultar aquesta Direcció General perquè dicti les resolucions i arbitri els recursos i les mesures necessàries perquè els processos esmentats puguin desenvolupar-se normalment i d'acord amb les finalitats previstes.

5. Publicar aquesta resolució en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Interposició de recursos

Contra aquesta Resolució, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar potestativament un recurs de reposició davant el conseller d'Educació, Universitat i Recerca en el termini d'un mes comptador des de l'endemà d'haver-se publicat al BOIB, d'acord amb l'article 124 de la Llei 39/2015, de 1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les Administracions Públiques, i l'article 57 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en el termini de dos mesos comptadors des de l'endemà d'haver-se publicat, d'acord amb l'article 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma, 21 de novembre de 2019

El conseller

Martí X. March i Cerdà

ANNEX

Disseny i planificació de l'aplicació de les proves, coordinació del procés i anàlisi de les dades

1. Funcions de l'IAQSE

L'IAQSE, en el marc de les seves funcions, ha de prendre les mesures pertinents per planificar, coordinar, aplicar i corregir les proves, a més de fer la gestió i l'anàlisi de les dades de tot el procés d'avaluació.

2. Competències que s'avaluen

El curs 2019-2020 s'avaluaran dues competències: la competència en comunicació lingüística (en llengua catalana, en llengua castellana i en llengua anglesa) i la competència matemàtica.

3. Fases del procés

Les fases del procés avaluador s'han de dur a terme durant l'any 2020 i requereixen el desplegament, entre d'altres, de les actuacions següents:

- a) Elaboració de les proves.
- b) Informació als centres i mecanització dels processos.
- c) Constitució de les comissions d'avaluació de diagnòstic a tots els centres.
- d) Informació a les comissions d'avaluació i als aplicadors i correctors.
- e) Introducció per part de l'IAQSE de les proves, els qüestionaris i els usuaris (alumnes, aplicadors, professors i directors) a l'aplicació informàtica.
- f) Aplicació de les proves i dels qüestionaris a la mostra de contrast i a la resta d'alumnes de tots els centres.
- g) Correcció de les proves i gestió de les dades.
- h) Anàlisi i explotació de les dades.
- i) Tramesa de la informació als centres.
- j) Anàlisi dels resultats per part dels centres i elaboració de propostes de millora.
- k) Informe executiu de l'IAQSE per a l'Administració educativa.

4. Implicació dels centres educatius

1. L'avaluació de diagnòstic té caràcter censal i són els centres educatius els responsables de la custòdia, l'aplicació, la correcció i la mecanització de les dades de les proves que els proporciona l'IAQSE.

2. Els centres educatius, en el marc d'aquestes instruccions, són responsables d'elaborar els corresponents plans de millora, d'incorporar a la planificació educativa les mesures de millora que se'n derivin, així com d'executar i gestionar la informació a les famílies.

3. Les indicacions dels paràgrafs anteriors són també d'aplicació als centres que integren la mostra de contrast en els termes que es detallen més endavant.

5. Poblacions implicades

1. L'avaluació de diagnòstic l'ha de realitzar tot l'alumnat de segon d'ESO de les Illes Balears. A aquest alumnat se li han d'aplicar les proves corresponents per comprovar el nivell d'assoliment de les competències bàsiques. A més a més, a l'alumnat, a les seves famílies, al professorat dels nivells afectats i als directors se'ls han de passar uns qüestionaris de context, de processos d'ensenyament i aprenentatge i de recursos, tal com es detalla en el punt 6.1 d'aquest annex.

2. Pel que fa a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) que estigui diagnosticat d'acord amb l'article 19 del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics, per tal de facilitar la tasca administrativa dels centres, l'IAQSE considerarà alumnes amb NESE aquells que figurin com a tals al GestIB. La comissió d'avaluació de diagnòstic del centre, a proposta del departament d'orientació, ha de decidir, per a cadascun d'aquests alumnes, si és necessari que se li adaptin les proves. Les adaptacions són a càrrec del centre i és el departament d'orientació el responsable de fer-les un cop rebudes les proves.

Si es fan adaptacions de les proves proporcionades per l'IAQSE que no impliquin canvis en el contingut (com per exemple augment del temps de realització de la prova, format i/o accés a les preguntes, resposta oral d'alguna pregunta, entre d'altres) s'han d'introduir les respostes i les puntuacions de les preguntes de les proves a l'aplicació informàtica corresponent. Només si l'alumne rep una adaptació significativa en àrees relacionades amb alguna o algunes de les competències avaluades (desajustament curricular de dos o més cursos), es podrà indicar a l'aplicació informàtica corresponent que aquest no ha de computar per al càlcul de les mitjanes de grup i de centre. Per indicar que un alumne no computa en una competència, el director ha de desactivar la casella corresponent a l'aplicació informàtica (apartat de gestió de NESE). El professorat de suport ha de participar en l'aplicació de les proves quan en un grup hi hagi alumnes amb NESE que necessitin algun tipus d'adaptació.

6. Instruments d'avaluació (proves i qüestionaris de context, processos i recursos)

1. Els instruments d'avaluació aplicables són els següents:

- De l'alumnat: proves de competències bàsiques per detectar el nivell assolit en cada competència avaluada i qüestionari per detectar les variables de context, recursos, processos d'ensenyament i aprenentatge i satisfacció amb el centre escolar.
- De les famílies dels alumnes: qüestionari per detectar les variables de context, relació i satisfacció amb el centre escolar.
- Del professorat del centre que imparteix classes a l'educació secundària: qüestionari per detectar les variables de context, recursos i processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Dels directors: qüestionari per detectar les variables de context, recursos i processos d'ensenyament i aprenentatge.

2. Personal responsable de l'elaboració de les proves

La preparació de les proves de diagnòstic va a càrrec del professorat en actiu de les matèries més directament relacionades amb les competències bàsiques objecte d'avaluació, coordinats i assessorats pel personal tècnic de l'IAQSE.

El curs 2019-2020 s'han de constituir quatre comissions d'elaboració per confeccionar i dissenyar les proves de cadascuna de les competències objecte d'avaluació.

7. Comissió d'avaluació de diagnòstic

1. A cada centre s'ha de crear una comissió d'avaluació de diagnòstic integrada pels membres següents:

- El director, que actua com a president de la comissió i és el responsable directe de la recepció i la custòdia de les proves, així com de garantir que no es difonguin fins al moment que es duguin a terme.
- El cap d'estudis.
- Un membre del departament d'orientació¹.
- Almenys un membre de la comissió de coordinació pedagògica del centre, designat pel director.
- Un tutor de segon d'ESO, designat pel director, que actua com a secretari de la Comissió.

Les actuacions de la comissió són vàlides sempre que hi hagi tres dels membres presents, i que un d'ells sigui el director o el cap d'estudis, que en aquest darrer cas la presidirà. L'inspector d'Educació del centre ha de supervisar tant la constitució com les actuacions de la comissió.

2. La comissió d'avaluació de diagnòstic té les funcions següents:

- a) Planificar l'execució de l'avaluació dins els terminis establerts (aules, horaris, designació dels professors que han de dur a terme l'aplicació i la correcció de les proves, etc.).
- b) Col·laborar, si n'és el cas, amb el personal extern al centre que duguí a terme l'aplicació mostral o de contrast que s'explica al punt 9.
- c) Supervisar que l'aplicació es faci d'acord amb les instruccions, de manera que es garanteixi la uniformitat en l'aplicació i la correcció de les proves.
- d) Informar els diferents òrgans de coordinació didàctica del centre i els membres del consell escolar dels resultats, per tal de propiciar un procés d'avaluació interna que n'afavoreixi l'anàlisi i la presa de decisions que condueixin a adoptar les mesures oportunes de millora.
- e) Aportar, a partir de les dades extretes i de les conclusions de l'avaluació, reflexions i línies de treball, que s'han d'incorporar a l'informe, tal com s'indica en el punt 12.

¹ *Als centres privats que no en disposin, les referències a aquest departament s'entenen fetes als professionals que compleixin les funcions d'orientació educativa i psicopedagògica a ESO.*

8. Aplicació de les proves

1. L'aplicació s'ha de fer entre els dies 11 i 15 de maig de 2020. Només en casos excepcionals, i per motius del calendari del centre, la comissió d'avaluació ha de reestructurar el procés de realització, prèvia consulta a l'IAQSE i la comunicació consegüent a l'inspector de referència.

Cada dia l'alumnat ha de respondre una prova de rendiment, excepte en aquells casos en què, per motius de calendari i prèvia autorització de l'IAQSE, se n'hagin de dur a terme dues.

Els qüestionaris d'alumnes, famílies, professors i directors s'han d'haver contestat prèviament a la realització de les proves.

Les sessions han de tenir una durada efectiva de seixanta minuts per contestar cadascuna de les proves. En cap cas s'ha de comptabilitzar com a temps de la prova el que s'utilitzi per a l'organització i per donar les instruccions pertinents.

2. Llengua de les proves

Les proves que avaluin la competència matemàtica s'han de facilitar als alumnes en la llengua en què s'imparteixen els ensenyaments de matemàtiques d'acord amb el projecte lingüístic del centre.

En el marc de l'apartat 5.2 d'aquest annex, l'alumnat d'incorporació tardana que no tenguí un domini suficient d'una de les llengües oficials pot fer les proves de competència matemàtica en la llengua que indiqui el professor que imparteix la matèria per tal de facilitar-li la realització de les proves. Pel que fa a la competència en comunicació lingüística, queda exempt de la realització de la prova de la llengua que no compregui suficientment, a criteri del professor que imparteix la matèria lingüística.

3. Responsables de l'aplicació i correcció de les proves en els centres

L'aplicació i la correcció de les preguntes obertes i semiobertes incorporades a les proves l'ha de dur a terme el professorat del propi centre d'acord amb la planificació de la comissió d'avaluació del centre.

Als grups dels centres que formin part de la mostra de contrast o de referència (punt 9) l'aplicació i la correcció de les proves l'ha de dur a terme personal extern, seleccionat per l'Administració educativa.

4. Criteris d'aplicació i de correcció de les proves i de gestió del procés d'avaluació diagnòstica

Les comissions d'avaluació i el professorat directament implicat seran informats per l'IAQSE de l'aplicació informàtica mitjançant la qual s'han d'introduir les respostes de cada alumne a les preguntes tancades i, una vegada corregides, les puntuacions obtingudes en les preguntes semiobertes i obertes.

5. Controls de qualitat.

La comissió d'avaluació de diagnòstic ha de tenir cura que el professorat del centre segueixi les instruccions que l'Administració educativa hagi proporcionat a fi de garantir una aplicació i correcció estandarditzada i uniforme en tots els centres.

Per comprovar l'adequació de tot el procés i la fiabilitat i rigor consegüents dels resultats i de les dades obtingudes, es podrà procedir a una doble correcció per part de personal extern d'una mostra de proves de diferents centres seleccionats aleatòriament.

9. Mostra de contrast o de referència per als centres

1. Per tal d'oferir als centres uns referents que proporcionin una visió completa i contextualitzada dels resultats obtinguts, l'IAQSE s'encarregarà de l'aplicació de les proves d'avaluació de diagnòstic en una mostra d'alumnes escolaritzats en 50 centres de secundària. Aquesta mostra estarà formada per 75 grups classe i serà representativa de l'alumnat de segon d'ESO de les Illes Balears.

2. Posteriorment, es donaran a conèixer a tots els centres els resultats corresponents a la mostra, la qual cosa els permetrà disposar d'un marc comparatiu que possibilitarà una anàlisi contrastada dels seus resultats, ja que la finalitat de les proves és enriquir l'avaluació interna que fa el mateix centre.

10. Anàlisi i explotació de dades i elaboració d'informes

1. Una vegada aplicades i corregides les proves i introduïdes les respostes de les preguntes tancades i les puntuacions de les obertes a l'aplicació informàtica, l'IAQSE farà les anàlisis estadístiques dels ítems i de les proves de rendiment. Aquestes anàlisis i el seu tractament estadístic es facilitaran als centres un cop finalitzades.

2. A partir de les dades recollides dels diferents qüestionaris, s'analitzarà la incidència sobre els resultats dels alumnes de les diferents variables de context, de processos i de recursos educatius.

3. Igualment, es calcularà l'índex socioeconòmic i cultural (ISEC) i es relacionarà amb els resultats en cadascuna de les proves (per grup, per centre i per al conjunt del nivell educatiu avaluat), la qual cosa ha de proporcionar una mesura del "valor afegit" del centre. Aquesta informació permetrà als centres contextualitzar, comprendre millor i matisar els resultats obtinguts.

4. No s'elaboraran llistes de centres o rànquings en funció dels resultats obtinguts. Per aquest motiu, l'accés a les dades de cada centre queda reservat en exclusiva a l'Administració educativa i al propi centre.

11. Informe executiu per a l'Administració educativa

L'IAQSE elaborarà un informe executiu per a l'Administració educativa en el qual es proporcionin els resultats globals dels alumnes per al conjunt de la Comunitat Autònoma, desagregats segons diferents variables d'interès. En aquest informe, els resultats dels alumnes de Formentera s'han d'integrar en els d'Eivissa per salvaguardar la confidencialitat de les dades d'un centre determinat i evitar que es puguin identificar els resultats de l'únic IES que hi ha a l'illa.

12. Anàlisi dels resultats per part dels centres

Una vegada que el centre hagi rebut les anàlisis fetes per l'IAQSE, la comissió d'avaluació de diagnòstic ha d'informar els diferents òrgans de coordinació didàctica del centre i els membres del consell escolar dels resultats, per tal de propiciar un procés d'avaluació interna que n'afavoreixi l'anàlisi i la presa de decisions que condueixin a adoptar les mesures de millora oportunes. Aquest procés, supervisat per Inspecció Educativa, ha de concloure amb l'elaboració d'un informe que contengui les reflexions i els plans de millora que se'n derivin.

13. Informació a les famílies

Cada centre gestionarà el procediment per tal que la informació derivada dels resultats de les proves arribi a les famílies.

14. Intervenció d'Inspecció Educativa

El Departament d'Inspecció Educativa ha de determinar les actuacions pertinents per tal de:

- Supervisar la constitució i les actuacions de les comissions d'avaluació de diagnòstic dels centres.
- Col·laborar en el disseny i el desenvolupament de l'avaluació de diagnòstic.
- Supervisar a cada centre tot el procés de preparació, aplicació i correcció de les proves.
- Participar en la difusió de la informació a la comunitat educativa sobre el caràcter i la finalitat de l'avaluació de diagnòstic.
- Assessorar i orientar l'elaboració dels plans de millora que es derivin dels resultats obtinguts per cada centre i fer-ne el seguiment de l'execució.

